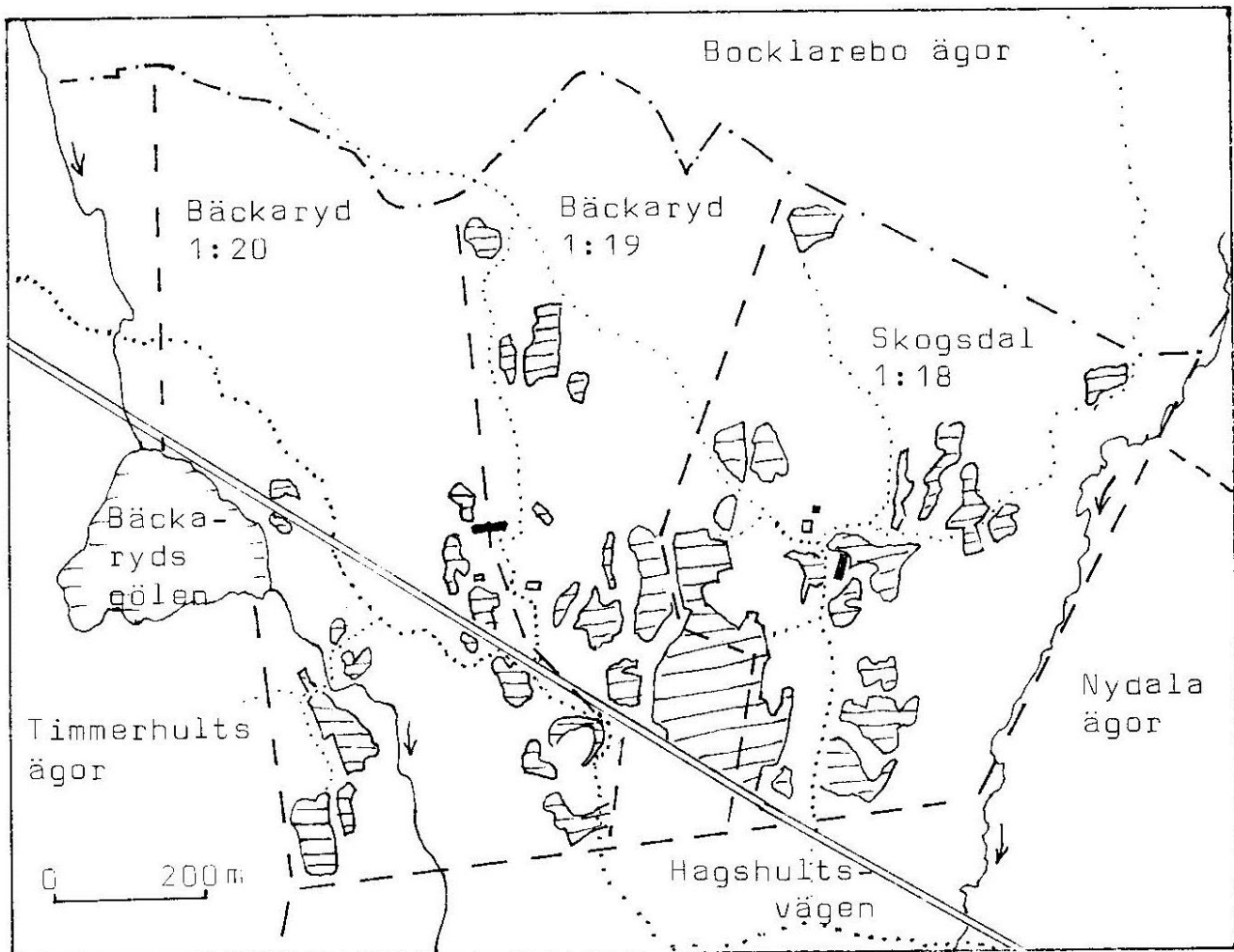

BÄCKARYD

Torp

Nydala

Bäckaryd är ett gammalt stortorp, omnämnt från mitten av 1600-talet. Under gamla tider kan säkert torpet ha gjort skäl för benämningen stortorp. Åkrarna var små, men på dem odlades å andra sidan endast säd. Kärr och ängar för slätter fanns i tillräcklig omfattning. Innan torpet friköptes, brukades till torpet en mossplöja vid Svinamossen

När jordbruksmetoderna ändrades, visade sig Bäckaryd alltför stenigt för att kunna brukas vidare. Åkrarna kan knappast göra skäl för benämningen åker utan får väl närmast ses som steniga lyckor. Sedan siste brukaren avlidit 1970, har åkrarna vuxit igen och planterats igen utom runt husen

När torpet delades 1861, bör huset på det västra torpet rimligen ha byggts upp. Eftersom det var två bröder, som

brukade var sitt av torpen, är det möjligt, att de använde samma ladugård. Gränsen går mitt igenom ladugården, och ingen har hört talas om två ladugårdar på Bäckaryd. När sedan torpen fick en brukare 1909, blev den gamla (västra) stugan vedbod

På det ursprungliga (östra) torpet byggdes nytt hus på 1890-talet, kanske när Jonas Svensson övertog torpet. Ny lagård byggdes 1901

1926 friköptes östra torpet av Axel Johansson från Bastö och det västra av hans broder Karl. Karl var ogift och bodde i samma hus som Axel. Alltså var det inte behov av vare sig nytt bostadshus eller ny lagård

1899 var husen brandförsäkrade för 700 kr och lösöret för 1000 kr. 1901 var motsvarande siffror 1360 resp 1000 kr och 1904 4650 resp 1200 kr.

ÅBOR på Bäckaryd

1672-1681 omnämnt i mantalslängder som torp
Lisbet Tuvadotter i Bäckaryd ansågs 7/2 1672
bära gifta sig med Jöns Bengtsson i Hägges-
torp i Ryssby sn. HCAÅ 1922, s 61

1691-1694 Johan och hustrun

1700-1707 Johan och hustrun

1717-1729 Tuve och hustrun

1722 Johan Tuve
Vid tinget 16/2 1722 hade länsmannen Jonas Hansson stämt drängen Per Andersson på Nydala för att han genom träds nedfällande till döds slagit pigan Elin Johansdotter på Bäckaryd. Hennes fader var torparen Johan Tuve på Bäckaryd
Vittnen var torparen Jakob Gudmundsson på Västra Hult, Maria Jakobsdotter och Anna Persdotter på Skogsdal, drängfogden Måns Börjesson och drängen Johan Andersson från Intäkt?
Man skulle 16/1 1722 hugga gårdsel till Nydala. Maria Jakobsdotter och Elin skulle bära bort en stock på axlarna. Per fällde en gran, som föll åt flickornas håll. Han ropte, men Elin blev

alldeles nedtryckt, när granen slog på stocken som låg på axeln. Elin blev död efter två timmar. Maria hann kasta stocken och springa undan. Rätten fann att det var en ren olycka 25/10 1722 inträffade vådeld på Bäckaryd. Målet behandlades inför Hovrätten, och Johan Tuveson dömdes erlægga 5 D i vådaböter

1740-1747 Jan

Jöns Tuvasson, född 1722 på Bäckaryd och död där 1791
Gift 1753 med

Annika Månsdotter, född 7/1 1725 i Stockaryd och död
22/3 1809 på Bäckaryd

Johan, född 1755 på Bäckaryd tog torpet

Stina 1762 "

Lena 5/12 1769 "

Bodde på Bäckaryd från giftermålet 1753

Dottern Lena gift 1790 med Anders Johansson i Gåeryd och arrenderade en fjärding där, 1804 till Timmerhult, 1813 till Hagshults sn, 1817 till Långö utjord 4:4. Redan inom ett år blev Lena sjuk i gulsot och dog i Långö 26/7 1818

Johan Jönsson, född 1755 på Bäckaryd

Gift 7/2 1793 med

Ingeborg Månsdotter, född 1767 i Hetseryd Kåragård i
Hjälmseryds sn

1792 från Fryele sn. 1830 åter till Fryele sn

Mattes Bengtsson, född 23/2 1770 på Törnsberg

Katarina Månsdotter, född 23/2 1773 i Hetseryd Kåragård
i Hjälmseryds sn

Lena född 1/5 1789 i Hjälmseryds sn

Kajsa Lisa 6/1 1801 på Bäckaryd

Jonas 24/12 1802 "

Peter Magn. 22/4 1805 "

Omkring 1800 från Törnsberg, 1807 till Rosendal, 1822
till Boestad

Hustrun Katarina var syster till Ingeborg Månsdotter
Dottern Kajsa Lisa gift 28/12 1828 med Magnus Johansson
i Fägerhult och flyttade till Svenstorp (Rödemosse) un-
der Abrahamstorp

Joras Johannesson, född 19/8 1805 i Enebacken i Gällaryds sn och död 9/9 1874 på Bäckaryd. Gift 27/4 1828
 Brita Stina Jonasdatter, född 11/7 1797 i Hylletofta sn och död 13/10 1875 på Bäckaryd
 Johannes, född 30/3 1829 i Gällaryd tog torpet
 Sven 10/1 1831 på Bäckaryd tog östra B.
 Karl Gustav 8/3 1833 " död 1/12 33
 Karl Gustav 9/8 1835 "
 Lena Kristina 18/10 1837 " död 3/6 1851
 Klas Peter 16/2 1841 " tog västra B.

Brita Stina tjänste vid giftermålet hos dragonen Sven Fors i Drageryd Södergård, flyttade då till Enebacken.
 1830 till Bäckaryd

Jonas var en händig och flitig man
 Sonen Karl Gustav blev soldat nr 77 Jarl, gift 21/10 1860 m
 Anna Kristina Nilsson på Skogsdal och flyttade till Tof-
 teryd

Johannes Jonasson, född 30/5 1829 i Gällaryds sn
 Gift 23/6 1854 med
 Lisa Greta Karlsdatter, född 24/4 1831 på Timmerhult
 Johanna Kristina, född 17/9 1854 på Bäckaryd
 Karl Johan 21/8 1856 "

1858 till Vrigstads sn
 Sonen Karl Johan gift med Emma Karlsdatter och arrende-
 rade Carlsnäs 1901-1910, då han flyttade till Värnamo

Nils Petersson, född 3/2 1812 i Brunnstorp
 Gift 27/5 1839 med
 Stina Fredriksdatter, född 8/2 1819 på Långö soldattorp
 Karl August, född 22/10 1839 på Bäckaryd

1839 från Brunnstorp. 1840 till Grönekälle
 Nils och Stina är åtminstone skrivna på Bäckaryd. Huru-
 vida de bodde där är tveksamt

Jonas Johannesson - hade hela torpet 1830-1861

1861	Sven Jonasson 1861-1893		Klas Jonasson 1861-1896
	Jonas Svensson 1893-1909		Karl Klasson 1896-1909

1909	Karl Svensson - hade hela torpet 1909-1914
	Klas Jonasson - hade hela torpet 1914-1924

1924	Axel Johansson		Karl Johansson
------	----------------	--	----------------

Torpet delades 1861, sammanslogs 1909, delades ånyo 1924

Sven Jonasson, född 10/1 1831 på Bäckaryd och död där
22/5 1885. Gift 1/4 1861 med

Ingrid Kristina Jonasdotter, född 14/7 1839 i Långö
kvarn och död 25/9 1904 på Bäckaryd

Anna Charlotta, född 23/10 1862 på Bäckaryd

Jonas 5/11 1863 "

Karl 20/11 1865 "

Ida 11/2 1868 "

Elise 6/3 1871 "

Frans 6/10 1873 "

Viktor 19/8 1876 "

Johanna 17/4 1880 "

Ellen Matilda 24/11 1885 "

Ingrid gift andra gången 9/11 1894 med

Karl Johan Magnusson på Berget under Långö Mellångård.

Han avled redan 8/12 1895, och Ingrid flyttade åter
till sin son Jonas 1899

Äldsta dottern avled 14/11 1862

Yngsta dottern avled 28/9 1887

Sonen Jonas övertog torpet

Sonen Karl flyttade 1887 till Harmånger

Dottern Ida flyttade 1888 till Bankeryd

Dottern Elise gift 12/11 1892 med Karl Johan Gustavsson
på Fiskarebo. De flyttade 1898 till Vrigstad och arren-
derade prästgården där

Sonen Frans flyttade 1891 till Haborarp och senare till
Norrländ

Sonen Viktor flyttade 1897 till Vrigstad och blev bryg-
gare där

Dottern Johanna flyttade 1897 till Stockaryd och senare
till Göteborg

Jonas Svensson, född 5/11 1863 på Bäckaryd

Gift 22/4 1893 med

Vilhelmina Klasdotter, född 26/12 1871 på Bäckaryd

Karl Axel Natanael, född 6/1 1894 på Bäckaryd

Signe 7/1 1895 "

Elsa Augusta Cecilia 28/8 1897 "

Axel 12/12 1899 "

Sven Erik 12/3 1903 " död 15/5 0:

Erik 7/2 1905 "

Hilda 21/2 1907 "

Arvid 27/5 1908 "

Jon 6/2 1915 på Gummarp

1909 till Gummarp. Jonas och Mina var kusiner

Jonas var en tid postförare
 Äldste sonen avled 13/1 1894
 Dottern Elsa avled 1/1 1898

1861 övertogs det västra torpet av Jonas Johannessons
 son Klas

Klas Peter Jonasson, född 16/2 1841 på Bäckaryd och död
 där 21/11 1896. Gift 21/11 1863 med
 Inga Lisa Jönsdotter, född 28/9 1838 i Gällaryds sn och
 död 9/10 1915 på Bäckaryd

Johannes Gustav,	född 2/1	1864	död 22/1 1864
Kristina Fredrika	8/1	1865	85 t Vrigstad
Emilia Augusta	22/8	1866	död 13/12 1866
Johan Viktor	8/11	1867	död 3/12 1869
Robert	9/6	1870	1893 t Nydala
<u>Vilhelmina</u>	26/12	1871	
Emilia	3/10	1873	1891 t Gåeryd
Jonas Alfred	11/9	1875	död 11/10 1875
Karl	17/9	1876	tog torpet
August Teodor	24/8	1878	1914 t Fiskarebo
Oskar Alexius	17/7	1880	död 12/9 1882
Oskar	20/11	1884	

Alla barnen födda på Bäckaryd
 Klas hade västra torpet samtidigt som brodern Sven hade
 det östra torpet
 Dottern Mina gift 22/4 1893 med Jonas Svensson på östra
 torpet
 Sonen Oskar gift 7/3 1914 med Anna Andersdotter och
 flyttade till Fiskarebo

Karl Klasson, född 17/9 1876 på Bäckaryd
 Gift 11/3 1899 med
 Amanda Karolina Ståhl, född 13/2 1877 i Hagshults sn

Gustav Teodor	född 26/1	1900	död 3/2 1900
Bror Olof	25/12	1900	
Edit Teresia Elisabet	22/11	1902	
Anna Maria Emilia	1/10	1904	
Gustav Samuel	30/6	1906	
Klas Artur Teodor	27/5	1908	

Alla barnen födda på Bäckaryd
 Karl brukade torpet från faderns död 1896.
 1909 till Reftele sn

1909 sammanslogs de båda torpen Bäckaryd och brukades av

Karl Svensson, född 20/4 1885 i Fryele sn

Gift 29/10 1910 med

Hanna Karlsson, född 25/7 1884 i Malmbäcks sn

Berta, född 26/1 1911 på Bäckaryd

Erik 22/4 1913 "

1910 från Svenarums sn. 1915 till Fredrikshög. 1927

flyttade Hanna och barnen till Täpperna (Anderslund)

Karl och Hanna friköpte Fredrikshög, och samma år som köpet skedde avled Karl. Året därpå nödgades Hanna sälja stället. Det var en hårt prövad Hanna som flyttade därifrån till Täpperna

Klas Jonasson, född 20/2 1875 i Gällaryds sn

Gift 21/5 1904 med

Anna Nilsson, född 1/10 1880 i Gällaryds sn

Einar, född 12/9 1900 i Gällaryds sn

Johan 13/8 1904 "

Rut 20/5 1906 "

Signe 9/3 1908 på Holsmosse

Sonja 2/11 1910 "

Ellen 28/3 1912 "

Verner 23/11 1913 "

Särila 10/9 1916 på Bäckaryd

1914 från Holsmosse (Sörhulta) under Holkaryd i Vrigstads sn. Holsmosse brann 1914. Klas hade hela Bäckaryd. 1924 till Brunnstorp som arrendator

Klas var en utmärkt timmerskrädare. Han skrädde åt bröderna Andersson, som hade sågverksrörelse i Stockaryd

Sonen Verner gift 23/10 1943 med Rut Johansson och köpte södra Timmerhult

1924 friköptes Bäckaryd från Nydala herrgård, men det dröjde till 1926, innan köpet blev lagfaret. Östra torpet köptes av

Axel Johansson, född 12/3 1895 på Bastö och död 4/4 1970 på Bäckaryd. Gift 25/10 1926 med

Naemi Hjertonsson, född 6/4 1908 i Hjälmseryds sn

Asta, född 14/8 1930 i Helsingborg 51 t Värnamo

Rune 2/9 1932 i Skräglinge 48 t Hagshult

Lars Erik 12/11 1938 i Helsingborg 63 t Värnamo

Axel och Naemi köpte och flyttade till östra Bäckaryd vid giftermålet

De hade inga egna barn men tog tre fosterbarn

Det västra torpet i Bäckaryd köptes av Axels broder

Karl Johansson, född 31/10 1897 på Bastö och död 3/4 1971 på Lille Lund

Karl var ogift och bodde i samma hus som brodern Axel. De sambrukade de två torpen

Karl flyttade 1945 till Nyhem och 1952 till Lille Lund.

Karl testamenterade Bäckaryd till Pingstförsamlingen, som sedan i sin tur sålt den till Verner Classons son på Timmerhult, doktor Einar Vernersson

Karl testamenterade även Lille Lund till Pingstförsamlingen, som i sin tur sålde det till taxichauffören David Karlsson

En kontroll i födelseboken för Hjälmseryds församling visar, att Mattis Bengtssons hustru Katarina inte är införd i födelseboken som född den 13/2 1773 och inte heller i Hetseryd